

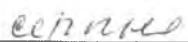
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ДМИТРА МОТОРНОГО

кафедра менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри, д.е.н., професор

 Світлана НЕСТЕРЕНКО

« 31 » 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Менеджмент ЗЕД»

для здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр» зі
спеціальності 073 «Менеджмент» за ОПП «Менеджмент»
(на основі першого (бакалаврського) рівня освіти)
факультет економіки та бізнесу

2021 – 2022 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Менеджмент ЗЕД» для здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр» зі спеціальності 073 «Менеджмент» для здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр» зі спеціальності 073 «Менеджмент» за ОПП «Менеджмент» (на основі першого (бакалаврського) рівня освіти). – Мелітополь, ТДАТУ - 8 с.

Розробник: д.е.н, доцент Нехай В.В.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри менеджменту

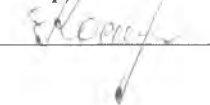
Протокол № 1 від 31 серпня 2021 року

Завідувач кафедри менеджменту

д.е.н., професор Світлана НЕСТЕРЕНКО

Схвалено методичною комісією факультету економіки та бізнесу для здобувачів ступеня вищої освіти «магістр» зі спеціальності 073 «Менеджмент» за ОПП «Менеджмент» (на основі першого (бакалаврського) рівня освіти)

Протокол від «02» вересня 2021 року № 1

Голова, к.е.н., доц. Анна КОСТЯКОВА

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів 4	Галузь знань <u>07 Управління та адміністрування</u> (шифр і назва)	за вибором студента	
Загальна кількість годин – 120 годин	Спеціальність <u>073 «Менеджмент»</u>	Курс	Семестр
Змістових модулів - 2		M2	3-й
Тижневe навантаження: аудиторних занять - 4 год. самостійна робота студента – 8 год.	Ступінь вищої освіти: <u>«Магістр»</u>	Вид занять	Кількість годин
		Лекції	16 год.
		Лабораторні заняття	-
		Практичні заняття	16 год.
		Семінарські заняття	-
		Самостійна робота	88 год.
		Форма контролю: екзамен	

2 МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета викладення курсу: засвоєння теоретичних основ зовнішньоекономічної діяльності, набуття системних знань і навичок щодо забезпечення економічної ефективності ЗЕД в різних сферах діяльності.

Завдання вивчення курсу є теоретична та практична підготовка студентів для набуття системних знань з теоретичних засад та організаційно-теоретичних основ здійснення підприємствами зовнішньоекономічної діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- особливості розробки і реалізації господарських операцій у сфері зовнішньоекономічної діяльності;
- головні інструменти та процедури здійснення господарської взаємодії з посередниками при ЗЕД;
- умови, засоби та форми розразункових операцій при зовнішньоекономічній діяльності;
- порядок звернення до арбітражного суду учасників ЗЕД, рекламації та санкції при ЗЕД;
- порядок проходження митних процедур учасниками ЗЕД.

вміти: оцінювати перспективи здійснення окремих операцій при ЗЕД;

- підготувати та сприяти укладанню угод при ЗЕД;
- здійснювати формування ефективних заходів здійснення зовнішньоекономічної діяльності;
- формувати умови здійснення розрахунків при ЗЕД.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль №1 Основні засади зовнішньоекономічної діяльності підприємств

Тема 1: Зовнішньоекономічна діяльність суб'єктів ринкових відносин

- 1.1. Концепція розвитку зовнішньоекономічної політики України.
- 1.2. Суть і принципи ЗЕД в Україні. Основні види ЗЕД і форми їх реалізації.
- 1.3. Суб'єкти ЗЕД. Право на здійснення ЗЕД. Антидемпінгові обмеження в зовнішній торгівлі. Антимонопольні заходи в ЗЕД.

Тема 2: Організація та техніка підготовки укладання та виконання зовнішньоторговельних контрактів

- 2.1. Міжнародні контракти. Обов'язкові та несуттєві умови контракту.
- 2.2. Підготовка і складання зовнішньоторговельного контракту. Законодавчі та нормативні акти, що регулюють заключення контракту.
- 2.3. Формування ціни зовнішньоторговельного контракту.

Тема 3: Експортно- імпортні операції та порядок їх укладання

- 3.1. Значення та види міжнародних комерційних угод.
- 3.2. Механізм здійснення міжнародних комерційних угод. Поняття реекспортних та реімпортних операцій.
- 3.3. Великомасштабні комерційні угоди.

Змістовний модуль №2 Практична основа зовнішньоекономічної діяльності

Тема 4: Посередницькі операції на зовнішньому ринку

4.1.Прямий та непрямий методи зовнішньоекономічної діяльності. Норми права, що регулюють діяльність зовнішньоекономічних посередників.

4.2. Посередники з різним обсягом повноважень.

4.3. Класифікація посередників за «місцем на ринку».

Тема 5. Організація та технологія міжнародних розрахунків

5.1.Механізм розрахунків при здійсненні зовнішньоторговельних операцій. 5.2. Способи платежів. Засоби платежів. Форми платежу. Форми розрахунків при ЗЕД.

5.3. Чек, вексель та банківський переказ, як засоби платежу. Сутність та форми кредитування в міжнародній торгівлі.

Тема 6: Рекламачії та санкції при ЗЕД. Порядок припинення зовнішньоторговельної діяльності суб'єктів ЗЕД

6.1. Поняття рекламачії та санкцій при ЗЕД.

6.2. Зміст рекламачії. Дата та строки подачі рекламачії. Способи урегулювання суперечок. Санкції, що застосовуються при порушенні законодавства стосовно ЗЕД. Види санкцій.

6.3. Порядок звернення суб'єктів ЗЕД до міжнародного арбітражу. Види та порядок діяльності міжнародного арбітражу.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер тижня	Вид заняття	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
			годин				балів
			лк	лаб	пр.	СРС	
МОДУЛЬ 1. ОСНОВНІ СКЛАДОВІ СИСТЕМИ КОНТРОЛІНГУ							
1	Лекція 1	Зовнішньоекономічна діяльність суб'єктів ринкових відносин	2				
	Практичне заняття 1	Зовнішньоекономічна діяльність суб'єктів ринкових відносин			2		5
	Самостійна робота	Робота на освітньому порталі ТДАТУ				12	3
2	Лекція 2	Організація та техніка підготовки укладання та виконання	2				
	Практичне заняття 2	Організація та техніка підготовки укладання та виконання			2		5
	Самостійна робота	Робота на освітньому порталі ТДАТУ				11	3
3,4	Лекція 3	Експортно- імпортні операції та порядок їх укладання	4				
	Практичне заняття 3	Експортно- імпортні операції та порядок їх укладання			4		5

	Самостійна робота	Робота на освітньому порталі ТДАТУ				11	4
5,6	Самостійна робота	Підготовка до написання ПМК I				10	
	ПМК I	Підсумковий контроль за змістовий модуль I					10
Всього за змістовий модуль 1 – 60 год.			8		8	44	35

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				балів
			годин				
			лк	ла б.	пр.	СРС	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. МЕТОДИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ КОНТРОЛІНГУ							
7, 8	Лекція 4	Посередницькі операції на зовнішньому ринку	2				
	Практичне заняття 4	Посередницькі операції на зовнішньому ринку			2		5
	Самостійна робота	Робота на освітньому порталі ТДАТУ				12	3
9	Лекція 5	Організація та технологія міжнародних розрахунків	2				
	Практичне заняття 5	Організація та технологія міжнародних розрахунків			2		5
	Самостійна робота	Робота на освітньому порталі ТДАТУ				11	3
10	Лекція 6	Рекламації та санкції при ЗЕД. Порядок припинення	4				
	Практичне заняття 6	Рекламації та санкції при ЗЕД. Порядок припинення			4		5
	Самостійна робота	Робота на освітньому порталі ТДАТУ				11	4
11,12	Самостійна робота	Підготовка до написання ПМК II				10	
	ПМК II	Підсумковий контроль за модуль II					10
Всього за змістовий модуль 2 – 60 год.			8		8	44	35
Екзамен							30
Всього з навчальної дисципліни – 120 год.							100

5. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПІДСУМКОВИХ КОНТРОЛІВ

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ № 1

1. Охарактеризуйте стан зовнішньоекономічної діяльності в Україні. Правове регулювання ЗЕД.
2. Охарактеризуйте сутність та принципи ЗЕД.
3. Охарактеризуйте види зовнішньоекономічної діяльності.
4. Визначте цілі регулювання ЗЕД. Цілі правового регулювання ЗЕД.
- 5 Назвіть органи, що здійснюють регулювання ЗЕД в Україні.
6. Яке місце займає контракт у зовнішньоекономічній діяльності? Назвіть основні складові контракту.
7. Охарактеризуйте законодавчі та нормативні акти, що регулюють заключення контракту.
8. Охарактеризуйте обов'язкові та несуттєві умови контракту.
9. Назвіть та охарактеризуйте види цін, що використовують у контракті. Які використовують скидки з цін?
10. Зробіть загальну характеристику міжнародних комерційних угод.
11. Назвіть основні нормативні акти, що регулюють порядок оформлення міжнародних комерційних угод.
12. Охарактеризуйте види міжнародних комерційних угод та механізм їх здійснення.
13. Охарактеризуйте великомасштабні комерційні угоди.
14. Розясніть поняття реекспортних та реімпортних операцій.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ № 2

15. Охарактеризуйте діяльність зовнішньоторговельних посередників.
16. Опишіть властивості прямого та непрямого методів зовнішньоекономічної діяльності.
17. Назвіть норми права, що регулюють діяльність зовнішньоекономічних посередників.
18. В чому полягає суть посередників з різним обсягом повноважень?
19. Означте класифікацію посередників за місцем на ринку.
20. Охарактеризуйте умови платежів при зовнішньоекономічній діяльності.
21. Охарактеризуйте способи платежів.
22. Охарактеризуйте засоби платежів. Розясніть призначення чеку та векселя.
23. Охарактеризуйте банківський переказ, як засіб платежу.
24. Охарактеризуйте форми розрахунків при ЗЕД.
25. Розясніть поняття та суть реклаमाцій та санкцій при ЗЕД.
27. Назвіть зміст рекламації. Дата та строки подачі рекламації.
28. Охарактеризуйте засоби урегулювання суперечок.
29. Охарактеризуйте санкції при порушенні ЗЕД. Види санкцій.
30. Поясніть роль арбітражу при здійсненні ЗЕД. Види арбітражу.
40. Назвіть порядок застосування до суб'єктів ЗЕД спеціальних санкцій тимчасового припинення ЗЕД та застосування індивідуального режиму ліцензування за порушення діючого законодавства України.
41. Визначте порядок тимчасового припинення ЗЕД стосовно українських суб'єктів.
42. Визначте порядок застосування до суб'єктів ЗЕД індивідуального режиму ліцензування.
43. Визначте порядок прийняття рішення стосовно застосування санкцій до суб'єктів ЗЕД.
44. Поясніть, як вирішується питання дострокової відміни санкцій до суб'єктів ЗЕД.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА:

1. Закон про зовнішньоекономічну діяльність: Кодекс законів України з постатейними матеріалами. - К: ЮРІНКОМ, 2008. - 1040 с.
2. Аверьянов В.Б. Юридична пам'ятка учаснику зовнішньоекономічної діяльності в Україні [Текст] / В.Б. Аверьянов, В.П. Нагребельний, Е.В. Чернов, А.А. Олексієнко.- М.: СП Х.Г.С., 2004. - 112 с.
3. Бровкова Е.Г. Зовнішньоекономічна діяльність [Текст] / Е.Г. Бровкова, И.П. Продіус.- К.: Сірін, 2006.- 196 с.
4. Буклер А.А. Внешняя торговля [Текст] / А.А. Буклер.- К.: Юринком, 2002. -254 с.
5. Зовнішньоторговельні операції / упорядник И.С. Гринько. - Сум: Фірма «Реал», 2004. - 464 с.
6. Зовнішньоекономічна діяльність: Збірник Бібліотека бухгалтера [Текст] / Х: Консульт, 2004. -155 с.
7. Стровський Л.Е. Зовнішньоекономічна діяльність: Підручник для вузів [Текст] / Л.Е. Стровський, С.К. Казанцев, Е.Н. Паршина й ін. Під ред. проф. Л.Е. Стровського [2-е вид., перераб. і доп.]. - М. : ЮНІТИ, 2005. - 823 с.
8. Герасименко В.В. Основи маркетингу [Текст] / В.В. Герасименко. - М.: Теіс, 2005. - 142 с.
9. Крилова Г.Д., Соколова М.И. Практикум по маркетингу: ситуаційні задачі і тест-контроль. Навчальний посібник [Текст] / Під ред. Акад. А.Н. Романова. - М. : Банки і біржі, ЮНІТИ, 2005. -240 с.
10. Митне право України. Х.: Правекс, 2008.- 279 с.

ДОДАТКОВА:

1. Кредисов А.И. Управління зовнішньоекономічною діяльністю: Навчальний посібник [Текст] / А.И.Кредисов, С.Н.Березовенко, В.В.Волошин, Д.П.Расшилов і ін. Під ред. А.И. Кредисова. - К. : Фенікс, 2006. - 420 с.
2. Ромшев И.С. Предпринимательство в торговле [Текст] / И.С. Ромшев.- Сумы: Прогресс, 2002.- 523 с.
3. Явлєєв І.С. Підприємництво в Україні [Текст] / И.С. Явлєєв.- К.: КРОК, 2011.- 218 с.
4. Янков А.В. Торгівля на зовнішньому ринку [Текст] / А.В. Янков -К: Фенікс, 2005.- 350 с.

Інформаційні ресурси:

1. Освітній портал ТДАТУ <http://op.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=379>
2. Наукова бібліотека ТДАТУ <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>
3. Сайт кафедри менеджменту <http://feb.tsatu.edu.ua/faculty/department-of-management/>
4. Internet.